

BRATISLAVA: 02. 08. 2016

ČÍSLO: 098/2016

VYBAVUJE: MGR. KOVÁČ

STANOVISKO KOMISIE

(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)

K NÁVRHU

ZÁKONA, KTORÝM SA MENÍ A DOPLŇA ZÁKON Č. 448/ 2008 Z. Z. O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH A O ZMENE A DOPLNENÍ ZÁKONA Č. 455/1991 Zb. O ŽIVNOSTENSKOM PODNIKANÍ (ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON) V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV

I. Úvod: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dňa 19. júla 2016 predložilo Stálej pracovnej komisii na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „Komisia“) na predbežné pripomienkové konanie materiál: *„Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov“*. Materiál predpokladá pozitívno-negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú rozpočtovo zabezpečené, pozitívno-negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, vrátane pozitívno-negatívnych vplyvov na malé a stredné podniky a pozitívne sociálne vplyvy.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania.

K analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy

V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy v tabuľke č. 1 vo výdavkovej časti sú v riadkoch „Rozpočtové prostriedky“ spočítané sumy EÚ zdrojov a spolufinancovania. V tomto riadku sa však nemá uvádzať sumár EÚ zdrojov a spolufinancovania, ale iba rozpočtové prostriedky dotknutej kapitoly. V tomto zmysle Komisia žiada tabuľku č. 1 prepracovať.

V časti 2.2.1. Popis návrhu sa uvádza povinnosť subjektom uhrádzať správny poplatok za zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb vo výške 66 eur, ktorý bude príjmom vyšších územných celkov. Kvantifikáciu tohto vplyvu Komisia žiada do analýzy doplniť.

V analýze vplyvov Komisia žiada kvantifikovať prevádzkové náklady súvisiace s novovybudovanými zariadeniami starostlivosti o deti do troch rokov a uviesť spôsob finančného krytia v súlade s § 33 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Komisia upozorňuje, že v analýze vplyvov sa nesprávne uvádza skratka Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

K analýze vplyvov na podnikateľské prostredie

Predkladateľ v rámci prípravy materiálu nevypracoval dostatočne Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie podľa bodu 4.5. Jednotnej metodiky a to konkrétne z hľadiska kvalifikácie finančných nákladov a administratívnych nákladov. Nedostatky boli identifikované najmä v tom, že:

1. Obsahom vyčíslenia **priamych finančných nákladov** je **správny poplatok za zápis do registra** poskytovateľov sociálnych služieb pre poskytovateľov, ktorí poskytujú sociálnu službu s cieľom dosiahnutia zisku **vo výške 66 Eur**. Tento správny poplatok sa bude týkať všetkých osôb, ktoré v dôsledku účinnosti navrhovaných zmien už nebudú môcť opatrovať deti do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku dieťaťa, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, v domácnosti dieťaťa alebo v inom prostredí (domácnosť opatrovateľa, u zamestnávateľa), alebo vykonávať opatrovanie detí do troch rokov veku v detských jaslách (ďalej v súhrne len „opatrovanie detí do troch rokov“) len na základe voľnej živnosti. Naopak, budú sa musieť registrovať do registra poskytovateľov sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. **Náklady na 1 podnikateľa/opatrovateľa Komisia žiada vyjadriť v Súhrnnej tabuľke nákladov regulácie v EUR.**
2. Predkladateľ pri vyčíslení **nepriamych finančných nákladov** - konkrétne pri nákladoch:
 - a) na plnenie nových personálnych štandardov poskytovateľov sociálnej služby opatrovanie detí do troch rokov,
 - b) na plnenie kvalifikačných predpokladov u opatrovateľov detí,
 - c) na debarierizáciu objektov,
 - d) na splnenie ďalších povinností súvisiacich s vnútorným a vonkajším priestorovým usporiadaním, vybavením zariadenia, hygienickými požiadavkami, atď.,uvádza, že nie je možné ani jeden z balíkov týchto nových povinností kvantifikovať. Komisia oceňuje, že predkladateľ tieto nové nepriame finančné náklady súvisiace s pribúdajúcimi povinnosťami, ktoré bude musieť osoba na úseku opatrovania detí do troch rokov splniť, vyhodnotil aspoň kvalitatívne – popisom. Komisia má však za to, že **náklad spojený s absolvovaním akreditovaného kurzu opatrovateľa detí do troch rokov je možné vyhodnotiť aj kvantitatívne na 1 podnikateľa/opatrovateľa. Komisia žiada o vyčíslenie tohto nepriameho finančného nákladu a jeho zahrnutie do Súhrnnej tabuľky nákladov regulácie v EUR.**
3. Predkladateľ pri vyčíslení **administratívnych nákladov** – konkrétne pri nákladoch:
 - a) za povinnosť podať písomnú žiadosť o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb,

- b) za povinnosť vypracovať a uložiť do verejnej časti registra účtovných závierok výročnú správu o činnosti a hospodárení poskytovateľa sociálnej služby za predchádzajúci kalendárny rok do 15. júla príslušného kalendárneho roka,
- c) za povinnosť vypracovať vnútorné predpisy,

postupoval v súlade s *Metodickým postupom pre analýzu vplyvu na podnikateľské prostredie*, resp. aplikoval na identifikované nové povinnosti údaje z *Tabuľky štandardných časových náročností typických informačných povinností*, čo Komisia oceňuje, ale odporúča, aby použil Kalkulačku nákladov dostupnú na web stránke Ministerstva hospodárstva SR, a zároveň Komisia predkladateľa žiada **o vyjadrenie týchto administratívnych nákladov na 1 podnikateľa/opatrovateľa v 1. v Súhrnnej tabuľke nákladov regulácie v EUR.**

Komisia odporúča v rámci Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie pokúsiť sa kvantifikovať aj počet už existujúcich dotknutých subjektov na úseku opatrovania detí do troch rokov, konkrétne:

- zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku,
- fyzické osoby poskytujúce starostlivosť o deti na základe živnostenského oprávnenia,

pričom by mohol vychádzať z údajov preukázaných nákladov poberateľov príspevku na starostlivosť o dieťa, v ktorých je identifikovaný aj neverejný poskytovateľ.

K analýze vplyvov na služby verejnej správy pre občana

Komisia odporúča spracovať Analýzu vplyvov na služby verejnej správy pre občana, a to najmä v časti 7.1. Identifikácia služby verejnej správy, ktorá je dotknutá zákonom.

V dôvodovej správe k návrhu zákona sa uvádza, že: „V rámci právnej úpravy sociálnych služieb sa novo vymedzuje zameranie sociálnych služieb na *zosúladzovanie rodinného života a pracovného života*. Ako sociálna služba sa novo ustanovuje poskytovanie starostlivosti o dieťa do troch rokov veku najmä v čase, keď rodič alebo iná osoba, ktorá má toto dieťa zverené do osobnej starostlivosti, vykonáva zárobkovú činnosť alebo študuje na strednej škole alebo vysokej škole a z tohto dôvodu nemôže poskytovať osobnú starostlivosť dieťaťu. V rámci komplexu sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi tým ide o nový právny prostriedok na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života terénnou formou sociálnej služby, ambulantnou sociálnou službou (na inom mieste ako rodinnom prostredí dieťaťa – napr. v rodinnom prostredí opatrovateľa detí, v účelovo vyčlenených priestoroch zamestnávateľa) alebo ambulantnou sociálnou službou v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.“ Z vyššie uvedeného, tak ako aj zo znenia návrhu zákona má Komisia za to, že ide o novú právnu reguláciu a vymedzenie nových druhov sociálnych služieb pre občana. Komisia to vníma ako novú službu verejnej správy (keďže obec ako jeden z možných poskytovateľov sociálnej služby je v tomto kontexte orgán verejnej správy).

Rovnako vychádzajúc aj z dôvodovej správy k návrhu zákona kde sa uvádza, že „*Žiadateľom vo veci zápisu do registra sa rozumie obec, právnická osoba zriadená alebo založená obcou alebo vyšším územným celkom (verejný poskytovateľ) alebo ďalšia právnická alebo fyzická osoba (neverejný poskytovateľ)*“. Z uvedeného, ako aj z § 2 Zákona o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, vyvodzujúc, že obec v tomto kontexte ako jeden z možných poskytovateľov sociálnej služby vystupuje ako orgán, ktorý vykonáva prenesený výkon štátnej správy a tým pádom je subjektom verejnej správy (čiže je možná interakcia občana s orgánom verejnej správy).

Rovnako Komisia odporúča vyplniť časť 7.2.3. Ktorá skupina občanov bude predloženým návrhom ovplyvnená a ak je to možné vymedziť prijímateľov uvedených sociálnych služieb.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do Doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko komisie neznamena zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie „Komisie“, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

Ing. Rastislav Chovanec, PhD.
predseda komisie